

SLOVENSKÁ REPUBLIKA

UZNESENIE

Ústavného súdu Slovenskej republiky

II. ÚS 383/2025-14

Ústavný súd Slovenskej republiky v senáte zloženom z predsedu senátu Ľuboša Szigetiho (sudca spravodajca) a sudcov Petra Molnára a Petra Straku v konaní podľa čl. 127 Ústavy Slovenskej republiky o ústavnej sťažnosti sťažovateľiek maloletej [REDAKOVANÉ], [REDAKOVANÉ], a [REDAKOVANÉ], [REDAKOVANÉ], zastúpených JUDr. Ivetou Rajtákovou, advokátkou, Štúrova 20, Košice, proti uzneseniu Krajského súdu v Prešove č. k. 4CoPno/1/2025-342 z 22. mája 2025 a postupu, ktorý jeho vydaniu predchádzal, takto

r o z h o d o l :

Ústavnú sťažnosť **o d m i e t a .**

O d ô v o d n e n i e :

I.

Ústavná sťažnosť sťažovateľiek a skutkový stav veci

1. Sťažovateľky sa ústavnou sťažnosťou doručenou ústavnému súdu 19. júna 2025 domáhajú vyslovenia porušenia svojho základného práva na súdnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky (ďalej len „ústava“) a svojho práva na spravodlivé súdne konanie podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd (ďalej len „dohovor“), ako aj základného práva sťažovateľky 1 na osobitnú ochranu detí podľa čl. 41 ods. 1 ústavy uznesením všeobecného súdu označeným v záhlaví tohto uznesenia. Sťažovateľky navrhujú napadnuté uznesenie zrušiť a vec vrátiť súdu na ďalšie konanie.

2. Z ústavnej sťažnosti a jej príloh vyplýva, že v konaní vedenom na Mestskom súde Košice pod sp. zn. 84P/85/2023 prebieha konanie o úpravu výkonu rodičovských práv a povinností k maloletej sťažovateľke 1. Rozsudkom sp. zn. 84P/85/2023 z 5. marca 2025 rozhodol mestský súd tak, že zveril maloleτού sťažovateľku 1 do výlučnej osobnej starostlivosti sťažovateľky 2, matky, určil, že obidvaja rodičia sú oprávnení maloleτού sťažovateľku 1 zastupovať a spravovať jej majetok, určil výšku výživného, ktorým je otec povinný prispievať na výživu maloletej sťažovateľky 1, určil styk otca s maloletou sťažovateľkou 1 a uložil rodičom výchovné opatrenie – povinnosť podrobiť sa poradenstvu na Referáte poradensko-psychologických služieb Úradu práce, sociálnych vecí a rodiny Košice. Proti predmetnému rozsudku podala sťažovateľka 2 odvolanie vo vzťahu k výroku o styku a povinnosti podrobiť sa výchovnému opatreniu. O podanom odvolaní dosiaľ krajský súd ako súd odvolací nerozhodol.

3. Dňa 2. mája 2025 podal otec sťažovateľky 1 návrh na nariadenie neodkladného opatrenia, ktorým požadoval upraviť styk s maloletou sťažovateľkou 1. Vzhľadom na skutočnosť, že tento návrh bol podaný po rozhodnutí súdu prvej inštancie vo veci samej v štádiu odvolacieho konania, rozhodol o ňom krajský súd ako súd odvolací napadnutým uznesením. Krajský súd nariadil neodkladné opatrenie v znení: „(I.) Otec je oprávnený sa stretávať s maloletou v každom párnom kalendárnom týždni v sobotu od 10.00 hod do 18:00 hod. a v nedeľu od 10.00 hod do 18:00 hod., pričom otec je povinný prevziať a odovzdať maloletú v stanovenom čase v bydlisku matky maloletej. Otec je oprávnený sa stretávať s maloletou v každom nepárnom kalendárnom týždni v stredu od 12:00 hod. do 18:00 hod., pričom otec je povinný v stanovenom čase prevziať mal. dieťa v predškolskom, resp. školskom zariadení, ktoré maloleté dieťa navštevuje. V čase neprítomnosti mal. [REDAKOVANÉ] v predškolskom, resp. školskom zariadení, je otec povinný prevziať mal. dieťa v bydlisku matky maloletej, kde je povinný po skončení styku odovzdať maloletú. (II.) Nariadené neodkladné opatrenie bude trvať do právoplatného skončenia konania vedeného na Mestskom súde Košice pod sp.zn. 84P/85/2023.“ Odvolací súd vyhodnotil, že nariadenie neodkladného opatrenia je toho času riešením najlepšie zohľadňujúcim záujem maloletého dieťaťa, pričom svoje rozhodnutie odôvodnil tým, že otec maloletej osvedčil svoj nárok bezodkladne upraviť pomery účastníkov konania tým, že maloletá bola rozhodnutím súdu zverená do osobnej starostlivosti matky, pričom otec so svojou dcérou už dlhšiu dobu nie je v kontakte. Usúdil, že v predmetnej veci vzhľadom na vek maloletej existuje dôvodná obava, že v prípade absencie kontaktu dcéry s otcom môže dôjsť k postupnému vytrateniu sa ich vzájomných vzťahov. Záver o potrebe okamžitej úpravy pomerov medzi účastníkmi podľa názoru krajského súdu podporuje skutočnosť, že vzťahy medzi rodičmi maloletého dieťaťa sú zreteľne narušené a zo strany matky absentuje vzájomná spolupráca. Krajský súd vyhodnotil súčasný faktický stav vo vzťahu k stretávaniu sa otca s dcérou za nedostatočný pre realizáciu práva otca podieľať sa výchove dcéry a, vychádzajúc z toho, že obaja rodičia majú rovnaké práva a povinnosti podieľať sa na výchove svojho dieťaťa, a tiež toho, že dieťa má právo byť s obidvoma rodičmi, a to v rovnakom pomere, považoval za nesprávne a neprípustné vytvárať podmienky na odcudzenie dieťaťa a rodiča, ktorému dieťa nie je zverené do osobnej starostlivosti. V záujme toho, aby sa nenarušil vzájomný blízky vzťah rodiča – otca s dieťaťom a nedošlo k vzájomnému odcudzeniu, považoval za potrebné predbežne upraviť styk otca s dieťaťom.

II. Argumentácia sťažovateľiek

4. Proti napadnutému uzneseniu o nariadení neodkladného opatrenia podali sťažovateľky túto ústavnú sťažnosť, v ktorej argumentujú:

a) Z napadnutého uznesenia vyplýva, že napriek tomu, že krajský súd mal k dispozícii (ako prílohu samotného návrhu otca na nariadenie neodkladného opatrenia) podrobné dôvody, pre ktoré sťažovateľka 2 styk, ktorého sa otec dožadoval, nepovažovala za taký, ktorý je v najlepšom záujme dieťaťa, a napriek tomu, že matka osobitným podaním súdu objasnila skutočnosti, za ktorých sa styk otca s maloletou sťažovateľkou 1 nerealizuje, pričom poukázala na to, že vyvíjala snahu, aby otec obnovil kontakt s maloletou sťažovateľkou 1 postupne, a navrhovala styk otca s maloletou sťažovateľkou 1 upraviť za asistencie akreditovaného subjektu, krajský súd nevenoval v odôvodnení svojho rozhodnutia týmto podkladom žiadnu zmienku. Podľa sťažovateľiek je tak nejasné, či súd na tieto argumenty sťažovateľky 2 vôbec neprihliadal alebo či tieto vyjadrenia

matky preukázané v konaní vo veci samej (správa psychologičky, žiadosti matky o to, aby sa otec zaujímal o psychický a emocionálny stav sťažovateľky 1) či v konaní o neodkladnom opatrení (výzvy matky na kontakty otca s maloletou sťažovateľkou 1) vyhodnotil, a ak áno, z akého dôvodu ich považoval za také, ktoré preukazujú „zarážajúcu neschopnosť“ matky dohodnúť sa s otcom.

b) Z odôvodnenia napadnutého uznesenia nemožno tiež zistiť, akým spôsobom krajský súd posúdil zraniteľnosť maloletej sťažovateľky 1 ako dieťaťa so somatickými ťažkosťami preukázanými v konaní vo veci samej, ku ktorým sa od februára 2025 pridružili aj úzkostné prejavy. Za tohto stavu bolo povinnosťou krajského súdu zvážiť, či a akým spôsobom môže nariadenie neodkladného opatrenia upravujúceho styk sťažovateľky 1 s otcom tento jej stav zhoršiť či ohroziť. Keďže krajský súd neuviedol žiadne dôvody na to, akým spôsobom posúdil konkrétne pomery sťažovateľky 1 ako konkrétneho dieťaťa so špecifickým somatickým a psychickým vývinom vo vzťahu k návrhu otca na nariadenie neodkladného opatrenia, základné právo na osobitnú starostlivosť bolo sťažovateľke 1 napadnutým uznesením odopreté.

III.

Predbežné prerokovanie ústavnej sťažnosti

5. Podstatou ústavnej sťažnosti je porušenie práva na spravodlivý proces (čl. 46 ods. 1 ústavy a čl. 6 ods. 1 dohovoru) a základného práva sťažovateľky 1 na osobitnú ochranu detí (čl. 41 ods. 1 ústavy) napadnutým uznesením krajského súdu, ktorým bolo nariadené neodkladné opatrenie o úprave styku otca s maloletou sťažovateľkou 1.

III.1. K aplikovateľnosti záruk obsiahnutých v čl. 6 ods. 1 dohovoru:

6. V úvode tejto časti ústavnej sťažnosti ústavný súd považoval s prihliadnutím na predmet konania o ústavnej sťažnosti (udržateľnosť rozhodnutia všeobecného súdu o nariadení neodkladného opatrenia) za nevyhnutné vyjadriť sa k aplikovateľnosti záruk obsiahnutých v čl. 6 ods. 1 dohovoru v konkrétnych okolnostiach prejednávanej veci.

7. Ústavným súdom už bolo opakovane judikované, že rozhodovanie o návrhu na nariadenie neodkladného opatrenia v súdnom konaní možno považovať predovšetkým za súčasť základného práva na súdnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 ústavy (m. m. II. ÚS 222/04, II. ÚS 37/00, II. ÚS 46/00, I. ÚS 46/00). V súlade s judikatúrou Európskeho súdu pre ľudské práva [ďalej len „ESLP“ (k tomu pozri napr. rozhodnutia ESLP citované vo veciach sp. zn. IV. ÚS 213/2020 a IV. ÚS 165/2020)] nie každým neodkladným opatrením sa rozhoduje o právach a záväzkoch občianskej povahy. Aplikovateľnosť čl. 6 ods. 1 dohovoru je pritom závislá od splnenia určitých podmienok. Po prvé, právo, ktoré je predmetom hlavného konania i konania o nariadení neodkladného opatrenia, musí byť právom občianskym v autonómnom význame tohto pojmu. Po druhé, nevyhnutné je skúmať povahu neodkladného opatrenia, jeho cieľ, účel a dopad na predmetné právo. Vo všetkých prípadoch, keď možno považovať za preukázané, že neodkladným opatrením bolo fakticky rozhodnuté o občianskom práve alebo záväzku bez ohľadu na dĺžku jeho trvania, je čl. 6 dohovoru použiteľný (rozsudok veľkého senátu z 15. 10. 2009 vo veci Micallef proti Malte, sťažnosť č. 17056/06, § 84 – § 85).

8. V prejednávanej veci je predmetom konania vedeného pred všeobecnými súdmi rozhodovanie vo veci neodkladného opatrenia dotýkajúceho sa výkonu rodičovských práv, úpravy styku rodiča

s dieťaťom. Ide teda o oblasť upravenú normami rodinného práva, pričom predmetom meritórneho rozhodovania je úprava styku otca s maloletou sťažovateľkou 1. V autonómnom ponímaní ide nepochybné o oblasť spadajúcu pod výraz práva a záväzky občianskej povahy.

9. Pokiaľ ide o druhú podmienku, ktorej splnenie sa vyžaduje pre aplikovateľnosť čl. 6 ods. 1 dohovoru na prejednávany prípad, ústavný súd konštatuje, že aj táto je v konkrétnych okolnostiach veci splnená. Neodkladné opatrenie má podľa názoru ústavného súdu priamy (aj keď len dočasný) dopad na občianske právo tvoriace predmet meritórneho (hlavného) konania. Požadovaným neodkladným opatrením sa otec maloletej domáhal dočasného styku s maloletou do rozhodnutia vo veci samej. Nariadenie neodkladného opatrenia preto zasahuje do postavenia sťažovateľky 2 ako druhého rodiča, ako aj postavenia maloletej sťažovateľky 1. Za týchto okolností je na mieste uplatniť názor, podľa ktorého sa čl. 6 ods. 1 dohovoru v konkrétnych okolnostiach veci v konaní o neodkladnom opatrení aplikuje.

III.2. K namietanému porušeniu základného práva na súdnu ochranu a práva na spravodlivý proces a základného práva sťažovateľky 1 na osobitnú ochranu detí:

10. Vo vzťahu k namietanému uzneseniu krajského súdu ústavný súd považuje za potrebné uviesť, že k preskúmvaniu uznesení o nariadení neodkladného opatrenia ústavný súd pristupuje zdržanlivo, vychádzajúc z právneho názoru, podľa ktorého zásadne nie je oprávnený zasahovať do rozhodnutí všeobecných súdov, ktorými sa rozhodlo o neodkladných opatreniach, a to nielen preto, lebo nie je opravnou inštanciou v rámci sústavy všeobecných súdov, ale aj preto, lebo ide o také súdne rozhodnutia, ktorými sa do práv a povinností účastníkov konania spravidla nezasahuje konečným spôsobom. Ústavný súd k zrušeniu uznesenia o neodkladnom opatrení pristupuje len za celkom výnimočných okolností; iba za predpokladu, že by rozhodnutím všeobecného súdu došlo k procesnému excesu, ktorý by zakladal zjavný rozpor s princípmi spravodlivého procesu (I. ÚS 19/2020, II. ÚS 435/2021, III. ÚS 193/2022). Aj v konaní o neodkladnom opatrení však musia byť rešpektované minimálne požiadavky, ktoré tvoria podstatu základného práva na súdnu ochranu. Rozhodnutie o neodkladnom opatrení musí mať predovšetkým zákonný podklad, musí byť vydané príslušným orgánom a nemôže byť prejavom svojvôle, teda musí byť primeraným spôsobom odôvodnené (II. ÚS 427/2022, III. ÚS 192/2022, III. ÚS 643/2022).

11. Ústavný súd pritom opakovane zdôrazňuje, že k prieskumu súdnych rozhodnutí v rodinnoprávných veciach pristupuje zvlášť rezervovane, pretože rozhodovanie v týchto právnych veciach sa odvíja od zisťovania a posudzovania skutkových okolností a otázok pred všeobecnými súdmi, ktoré ústavný súd s ohľadom na svoje postavenie nemôže nahrádzať. Je totiž práve na všeobecných súdoch, aby posúdili konkrétne a aktuálne okolnosti každého jednotlivého prípadu a prijali tomu zodpovedajúce rozhodnutia.

12. Zároveň však povaha neodkladného opatrenia a predmet samotného konania vo veci starostlivosti súdu o maloleté dieťa nevyučujú, že i v predmetnom konaní môže dôjsť k porušeniu práv účastníkov konania, ktoré dosahuje ústavnoprávnu intenzitu. Prieskumná právomoc ústavného súdu sa však sústreďí len na posúdenie toho, či napadnuté rozhodnutie o neodkladnom opatrení nepredstavuje extrémne rozhodnutie založené na svojvôli, resp. iným zásadným spôsobom nezasahuje do základného práva účastníka na súdnu ochranu.

13. Pochybenie ústavnoprávnej intenzity však v prerokúvanej veci sťažovateľiek ústavný súd neidentifikoval.

14. Ústavný súd sa oboznámil s obsahom napadnutého uznesenia, v ktorom krajský súd upravil neodkladným opatrením styk otca s maloletou sťažovateľkou do času právoplatného skončenia konania vo veci samej v takom rozsahu, v akom styk upravil mestský súd zatiaľ neprávoplatným rozsudkom vydaným vo veci samej v konaní vedenom pod sp. zn. 84P/85/2023. Z odôvodnenia rozsudku mestského súdu krajský súd reprodukoval, že mestský súd pri určovaní styku otca s maloletou vychádzal zo základnej premisy rešpektovania práva dieťaťa na styk s rodičom, v ktorého osobnej starostlivosti sa nenachádza, a rozhodol aj vzhľadom na konflikt rodičov, ich nefungujúcu spoluprácu a komunikáciu, keď nemožno očakávať, že rodičia budú schopní sa v otázke styku dohodnúť aj nad súdom určený rámec. Námietky matky týkajúce sa rozrušenosti dieťaťa po návrate dieťaťa zo stretnutí s otcom neboli podľa mestského súdu v konaní preukázané, a to ani správou psychologičky, ktorú matka do konania predložila a ktorá podľa názoru súdu preukazuje len reagovanie dieťaťa na situáciu, ktorá v rodine a medzi rodičmi pretrváva. Pri určovaní rozsahu intervalu styku prihliadal na nízky vek maloletej, na skutočnosť, že styk sa zatiaľ nerealizoval s prespatím v domácnosti otca, ako aj na skutočnosť, že styk sa takmer dva mesiace na základe rozhodnutia matky nerealizoval. Považoval za najlepšie pre maloletú v rámci postupného zavedenia pravidelného styku do jej režimu viacero kratších, ale pravidelných intervalov stretnutí otca s maloletou tak, aby bol obnovený kontakt otca a dieťaťa spôsobom dieťaťa príjemným a predvídateľným. Vzhľadom na to, že v priebehu konania sa spory rodičov vyhrocovali a vyústili až do bodu, keď matka otcovi kontakt s dcérou úplne zamedzila, tento stav považoval mestský súd za natoľko závažný, že sa stotožnil s názorom kolízneho opatrovníka, že je potrebné odborné poradenstvo a je potrebná spolupráca rodičov so psychológom počas dlhšieho časového obdobia, a preto nariadil výchovné opatrenie vo forme poradenstva v trvaní jedného roka. Ako z odôvodnenia napadnutého uznesenia komprimovaného v bode 3 tohto uznesenia vyplýva, krajský súd, hodnotiac súčasný faktický stav vo vzťahu k stretávaniu sa otca s maloletou sťažovateľkou 1 vzhľadom na neexistenciu kontaktu otca s maloletou sťažovateľkou 1 ako nedostatočný, v záujme zamedzenia odcudzenia dieťaťa (aj vzhľadom na jeho nízky vek) a rodiča, ktorému dieťa nie je zverené do osobnej starostlivosti, považoval za potrebné predbežne upraviť styk otca s dieťaťom.

15. Sťažovateľka 1 namieta, že krajský súd nariadil neodkladné opatrenie bez toho, aby posúdil konkrétne pomery sťažovateľky 1 ako dieťaťa so špecifickým somatickým a psychickým vývinom.

16. V súvislosti s uvedenými námietkami sťažovateľky 1 ústavný súd už opakovane konštatoval, že akceptuje určité zníženie nárokov na dostatočnosť zistenia skutkového stavu a obsahlosť právnej argumentácie pri rozhodovaní o návrhu na nariadenie neodkladného opatrenia, čo je odôvodnené potrebou rýchleho rozhodnutia o nich na účely účinnej dočasnej úpravy pomerov. Ústavný súd tak v zásade pripúšťa obsahový prieskum rozhodnutí o neodkladných opatreniach len z hľadiska ich zjavnej protiústavnosti a arbitrárnosti. Pred rozhodnutím súdu o neodkladnom opatrení totiž nie je priestor na vykonanie dokazovania v rozsahu vyžadovanom v základnom konaní, pričom zároveň nesmú existovať vážnejšie pochybnosti o potrebe tejto úpravy, a preto rozsah dokazovania je zúžený vzhľadom na účel a podstatu neodkladného opatrenia (IV. ÚS 230/2022).

17. Charakteristickou črtou rozhodovacieho procesu o neodkladnom opatrení je rýchlosť úpravy pomerov sporových strán, a preto pri tomto rozhodovaní ustupuje požiadavka zistenia skutkového stavu na podklade úplného dokazovania požiadavke rýchlosti, a tým aj účinnosti poskytovanej súdnej ochrany. Krajský súd v namietanom rozhodnutí primerane vysvetlil skutočnosti, z ktorých pri svojom rozhodnutí vychádzal. Toto hodnotenie krajského súdu vychádza z miery osvedčenia týchto skutočností s výhradou možnej zmeny nariadeného neodkladného opatrenia alebo iného rozhodnutia vo veci samej v závislosti od ďalšieho dokazovania smerom k rozhodnutiu vo veci samej. Takýto prístup je však nevyhnutným následkom rozhodovania o predbežnej úprave rodičovských práv a povinností, ktorý vylučuje takú mieru zdôvodnenia, dôkaznej istoty a právneho posúdenia, aká je charakteristická pre rozhodnutia vo veci samej.

18. Zo všetkých uvedených dôvodov je argumentácia sťažovateľiek vo vzťahu k ústavnej udržateľnosti napadnutého uznesenia krajského súdu nedôvodná, keďže neuviedli žiadne relevantné alebo zásadné argumenty, ktoré by spochybnili vecnú správnosť napadnutého uznesenia.

19. S poukazom na relevantné časti odôvodnenia napadnutého uznesenia krajského súdu zastáva ústavný súd názor, že argumentácia krajského súdu zodpovedá príslušným ustanoveniam Civilného sporového poriadku a Civilného mimosporového poriadku týkajúcim sa predpokladov nariadenia neodkladného opatrenia. Závery krajského súdu nepovažuje za arbitrárne či svojvoľné, a tak z ústavného hľadiska neospravedliteľné a neudržateľné, teda také, ktoré by mali za následok porušenie práv sťažovateľiek podľa ústavy či dohovoru.

20. Krajský súd sa pri vydaní napadnutého uznesenia podľa ústavného súdu v dostatočnej miere venoval otázke posúdenia splnenia podmienok na vydanie neodkladného opatrenia, pričom na vec ústavne konformným spôsobom aplikoval príslušné ustanovenia upravujúce procesný inštitút neodkladného opatrenia (§ 324 a nasl. Civilného sporového poriadku, pozn.). Krajským súdom prijaté závery, v ktorých zjavne prihliadal predovšetkým na najlepší záujem maloletej sťažovateľky 1, vychádzajú z logickej úvahy súladnej so zmyslom a s účelom neodkladného opatrenia, ktorá sa opiera o primerané odôvodnenie a nenesie známky svojvôle.

21. Ústavný súd tak uzatvára, že v danom prípade nezistil žiaden z predpokladov na svoj kasačný zásah. To, že krajský súd dospel k iným než sťažovateľkami preferovaným záverom, samo osebe dôvodnosť ústavnej sťažnosti založiť nemôže. Ako totiž z uvedeného plynie, ústavný súd nepreskúmava podmienky na (ne)nariadenie neodkladného opatrenia, ale posudzuje len to, či rozhodnutie všeobecného súdu nevybočilo z medzí ústavnosti, čo sa však v prejednávanom prípade sťažovateľiek nestalo.

22. Na podklade uvedených skutočností je napadnuté uznesenie krajského súdu, ktorým bolo nariadené neodkladné opatrenie upravujúce styk otca s maloletou sťažovateľkou 1, podľa ústavného súdu ústavne udržateľné. Námietky sťažovateľiek podľa názoru ústavného súdu nesignalizujú takú príčinnú súvislosť medzi nimi a sťažovateľkami označenými právami, ktorá by zakladala reálnu možnosť vysloviť ich porušenie po prípadnom prijatí ústavnej sťažnosti na ďalšie konanie. Ústavný súd nie je súčasťou systému všeobecných súdov a pri uplatňovaní svojej právomoci nie je oprávnený preskúmavať a posudzovať právne názory všeobecného súdu ani preskúmavať, či v konaní pred všeobecným súdom bol alebo nebol náležite zistený skutkový stav. Vzhľadom na uvedené skutočnosti ústavný súd ústavnú sťažnosť odmietol podľa § 56 ods. 2 písm. g) zákona

č. 314/2018 Z. z. o Ústavnom súde Slovenskej republiky a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov.

P o u č e n i e : Proti tomuto rozhodnutiu ústavného súdu nemožno podať opravný prostriedok.

V Košiciach 1. júla 2025

Luboš Szigeti
predseda senátu